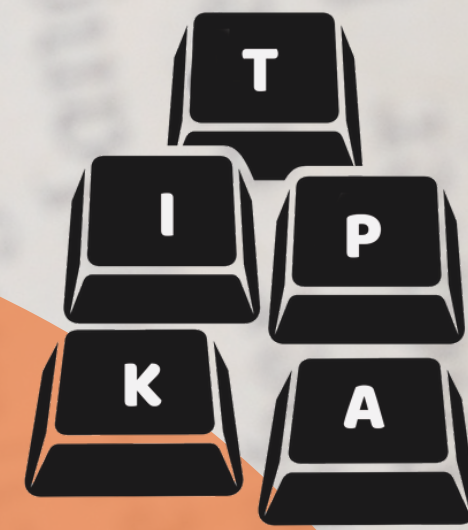

1. MJESTO POSLJEDNJI MOHIKANAC LOŽE 5 KORINA HUSNJAK, ZAGREB

Jedan manje kvarat. Ručaju u zgradi preko puta. Sigurno ne svi, ali više njih. Kat dijelim sa staricom koja uvijek ruča sama. Nikad ne čujem kako pričaju doduše, samo perune i pjate i pokoji smijeh, a vike gotovo nikad nije. S vremenom postajem bolja u raspoznavanju vlasnika peruna ovisno o sili kojom ga koristi. Neki jedu brže stoga je i buka veća, a neki poput starice jedu jako sporo, toliko sporo da mi je teško razaznati kad je s jelom završila, a kad samo žvače. Lijepo je. Sunčan je dan, cvrkuću ptice i neki mali pas se sunča na balkonu te ponekad zalaje. Ne laje stalno, samo tu i tamo nekog valjda pozdravi. Moram očistiti balkon, paučina je posvuda, ali čak je i ona danas lijepa. Sjaji se na suncu i ako malo zažmirim izgleda manje kao paučina i više kao niti zlata.

Varira, ali vrime ručka je svima više manje isto. Moje varira malo previše, ali oduvijek sam voljela ovo opće vrime ručka zbog zvukova koji dolaze s njim. Ovih dana ručam zajedno s njima, susjedima koji možda ni nisu svjesni naše male zajednice. Mama mi donese ručak svaki dan nešto malo prije jedan. Radije bi da mi donese samo spizu, ali ne želim prigovarati. Sporo kuham i time bih si barem malo popunila dan, ali ajde ovako imam više vremena slušati šta drugi rade.

Mrzim svoje zvono, uvijek me prepadne, a ona uvijek zvonu u kratkim intervalima koji traju sve dok ne dođem do portafona. Pogledom ju čekam kroz špijunku.

Ostavi mi posudu na otiraču prije nego što se udalji nekoliko metara. To je moj znak da otvorim vrata. Blido se gledamo. Ja ju pozdravim, a ona započne monolog o tome kako je dovoljno slano i da ne stavljam još soli. Recitira mi ga svaki dan. Ja ju prekinem da ju pitam kako je. "Dobro", kaže. Neugodno je. Postoji toliko toga što joj želim reći, ali riječi nisu dovoljne. "Mogu li te zagrliti? Makar na kratko, ako masku stavim?", pitala sam ju. "Maco ako se ja razbolin neću moć ocu na sprovod."

Uzimam vrećicu i ulazim u stan. Nasmiješim joj se i zatvorim vrata. Uvijek ostanem kraj vrata da ju kroz špijunku gledam kako odlazi, a ona uvijek ostane minut, dva. Čeka zvuk mog peruna. Shvati da ju gledam, pa se okrene i ode.

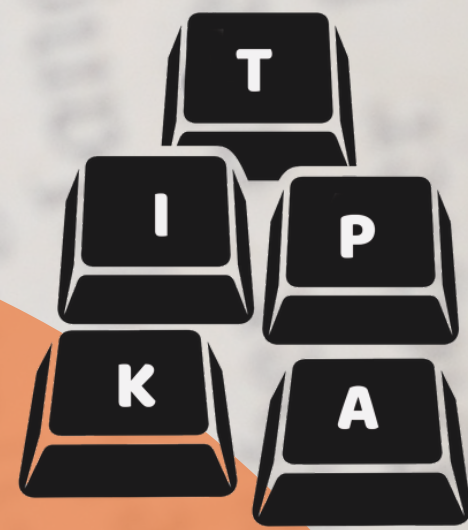
Jedem za stolom. Gledam na cestu. Žao mi je da sve mora sama, ujak i njegova kćer Maja žive u Norveškoj, a s tatom se rastala dok sam još mala bila. Ne pomažem joj ni ja nešto pretjerano, skoro pa nimalo, ali bi barem s njom mogla poč tamo di triba. Uopće ni ne znam di ideš kad netko umre, ali znam da ovih dana kući dolazi jako kasno. Sutra je samo otpraćaj u krematoriju, a meni sedmi dan izolacije tako da bih trebala biti negativna. Maja će isto doć pa će ponijet urnu sa sobom u Bol. Srećom kako je lito već je imala kartu. Posolit ću, ali samo malo.

Maja je uvijek bila odgovornija unuka, mislim da bi mu bilo drago da će s njom ići kući. Da ide sa mnom vjerojatno bi još jednom umro, ali ovaj put od straha.

1. MJESTO POSLJEDNJI MOHIKANAC LOŽE 5 KORINA HUSNJAK, ZAGREB

Ići će kući. Kući nije bio sigurno šest, sedam godina. Od kad je u Zagrebu svake godine mu obećamo da ćemo svi zajedno ići u Bol, ali nikad nam nije bilo zgodno. Nije nam ni sad zgodno.

Ne kuha fino, moja mama. Na sreću nemam okus i njuh, pa mi je sasvim svejedno. Bacit ću ostatak, a pjat ću staviti kao krunu kralju planine šporkog suđa koja je niknula pored perilice.

Sve poruke koje dobivam ovih dana uvijek mi isto kažu; "Sigurno ti je jako dosadno kad si cijeli dan kod kuće.", no oni ne znaju da jedino što dijeli moje uobičajene dane od ovih prethodnih šest je odlazak u Špar prekoputa.

To me podsjeća, nemam više osvježivača. Otvoreni su mi prozori, ali su rolete spuštene. Zgrade ovdje su jedna pored druge i osjećam se kao da mi svi gledaju. Ne mogu se opustiti ako mislim da me netko gleda. Ne sjedim opuštено već onako kako mislim da opuštena osoba izgleda dok sjedi. Umara me to. Lakše mi je živjeti u oblaku dima. Mami nije drago što toliko pušim, ali nono je svaki dan dvije kutije i skoro je do devedesete dogurao. Ivica moj, bio je veliki čovjek, ne po građi, ali po duhu. Učitelj, predavao je geografiju i povijest i svi su ga se bojali. Najviše moja mama.

Jednom ga je usred ispita oslovila s družbe tata.

Bio je u partiji, rekao mi je da je to tada bilo normalno. Svi su bili u partiji. Kad je imao petnaest godina u učionicu je ušao debeli čovjek s crnim brkom i pitao dječake žele li se učlaniti. Svi su digli ruku tako i on. Kad sam bila mala sam mislila da partija znači igra, kao partija bele. Mislila sam da političari dolaze u sabor i kad sjednu za onaj veliki stol odigraju koju partiju bele te da to znači da si u partiji. Kad sam narasla sam shvatila da sam bila u krivu. Sad to ponovno mislim.

Jako je volio nonu, nikad nisam bila nešto religiozna, ali nadam se da postoji način da su ponovno zajedno, nekako. Nona je bila nešto starija od njega i knjige su je zanimale više od dečkiju. Ivica je to promijenio. Jedne večeri je otišla do njegove zgrade. Bacala mu je kamenčiće o prozor da ga probudi. Nakon što se probudio on i većina njegovih susjeda, pošli su u šetnju rivom.

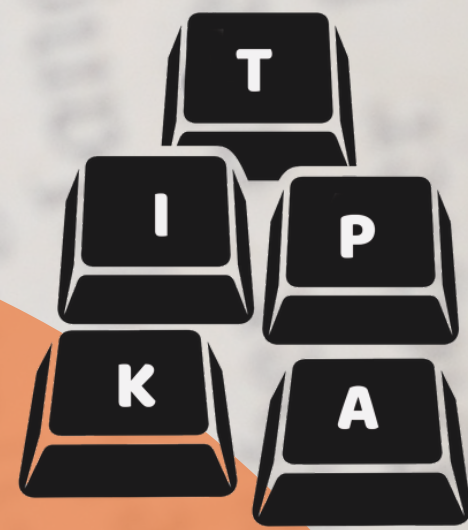
Imali su dvoje djece i živjeli su u Loži 5, kamena zgrada na obali u kojoj su živjeli prosvjetari. Svi su postali dobri prijatelji i roditelji i njihova djeca. Mi, unuci, ta treća generacija nije baš tu tradiciju nastavila.

Ponekad se skinem i stanem ispred ventilatora, pa ga sitnim koracima pratim kako se pomiče lijevo, pa desno.

1. MJESTO POSljednji MOHIKANAC LOŽE 5 KORINA HUSNJAK, ZAGREB

Sprovod u kolovozu. Zalazak sunca iznad plaže, a mi znojni na groblju. Nonin sprovod je isto bio usrid lita. Možda nam je to neka vrsta kompenzacije. Svi u obitelji smo rođeni u jesen i po zimi, pa valjda kad su nam već rođendani kišni nek nam sprovodi budu sunčani. Ovo ne bih mogla raditi da su mi rolete podignute, nije problem što sam gola već što ljudi izvana ne znaju zašto se sporo pomičem lijevo, desno i ako ne vide ventilator, a vjerojatno ga ne vide, ne postoji ni jedno logično opravdanje zašto bi se osoba tako kretala.

Znam otić do balkona. Gledam u prozore zgrade prekoputa pa pokušam spojiti lice sa zvukovima suđa. Samo ako uspijem pronać bademantil. Mislim da je on kruna drugog kralja ovog stana. Kralj planine odjeće na stolici u hodniku. Bila sam u pravu, a ispod bademantila se sakrio moj mobitel na kojemu vidim poruku od mame. Uvik me pita je li mi je bilo fino i ja joj uvik lažem i kažem da je.

Voljela bih da mogu izaći na balkon gola, nitko me ne vidi od zida, ali bi mogli pretpostaviti da nisam odjevena, a od same pretpostavke mi je već dovoljno neugodno. Zaboravila sam na ovu paučinu ovdje, sad stvarno ne želim biti gola. Mama me nije pitala je li mi bio fin ručak već mi je prosljedila poruku Mladena, on je sin učitelja hrvatskog, živjeli su kat iznad njih.

“U raj povelj anđeli šjor Ivicu, posljednjeg Mohikanca Lože 5. Žao mi je i iskrena sućut tebi i bratu koji ste se pridružili nama u klubu siročića. Dobri Gospodin mu podario pokoj vječni.”

Čudno će nam bit bez njega, sami dolje. Posljednji put kad smo svi bili na okupu sigurno nisam imala više od sedam godina. Kupali bi se plaži sve dok nona ne objesi bilu krpnu na štrik ispred prozora. Signal da je ručak gotov. Stisli bi se oko malog stola, ali uvijek je bilo dovoljno mjesta. Naši peruni bili su najglasniji u cijeloj Loži. Uvijek je bilo smijeha, a i vike.